

REDEGØRELSE

HCLJ 510-000816 Hændelse			
Luftfartøj:	Dornier 328-300	Registrering:	OY-NCL
Motor(er):	PW 306B	Flyvning:	Ruteflyvning, IFR
Besætning:	3 – ingen tilskadekomne	Passagerer:	26 – ingen tilskadekomne
Sted:	Billund lufthavn (EKBI)	Dato og tidspunkt:	17.12.2010 kl. 2140 UTC

Luftfartsenheden i Havarikommissionen (HCLJ) modtog melding om hændelsen fra Kontrolcentralen i Københavns Lufthavn, Kastrup d. 17.12.2010 kl. 21:45 UTC

Faktuelle oplysninger

Flyvningens forløb

Flyvningen hvorunder hændelsen indtraf, var en ruteflyvning fra EKBI til Stansted (EGSS). Efter en normal start fra bane 09 og i en højde af ca. 800 fod, bemærkede piloterne en kemisk lugt og en røglignende dis omkring instrument - og kortlysene. Umiddelbart efter meddelte kabinechefen piloterne at der var røg og lugt i kabinen. I det samme tændte et advarselslys i cockpittet ”Lav. Smoke”, en meddelelse om at der var røg på bagerste toilet.

Fartøjschefen kaldte Pan-call til Billund Tower på 119,0 MHz og meddelte at de havde røg i luftfartøjet, og fik straks en radardirigering tilbage for landing til bane 09. Piloterne udførte nødcheckliste for røg i luftfartøjet hvor bl.a. højre Air Conditioning Pack og ECS (Enviroment Control System) skulle kobles fra. Ved frakoblingen af dette system formindskedes lugt- og røggenerne betydeligt i luftfartøjet.

Luftfartøjet blev radardirigeret til en ILS anflyvning til bane 09, og landede ca. 8 minutter efter uden yderligere problemer. Kaptajnen kørte luftfartøjet tilbage til anvist standplads hvor passagererne forlod luftfartøjet på normal vis.

Personel

Fartøjschefen var indehaver af et dansk JAR-FCL Airline Transport Pilot Licence (ATPL) og en helbredsgodkendelse klasse I med udløbsdato 10-10-2011.

Teknisk undersøgelse

Da frakoblingen af højre Air Conditioning Pack og ECS formindskede røgen og lugten, besluttede operatørens tekniske afdeling at udføre en visuel inspektion og en boroscope-inspektion af højre motor umiddelbart efter hændelsen. Det blev ved boroscope-inspektionen afdækket at motorens kompressortrin ved leje no. 2 var kontamineret af motorolie. Olien fra kompressortrinet var sammen med den komprimerede varme kompressorluft blevet ført til den højre Air Conditioning Pack og havde forårsaget røg og lugtgener i luftfartøjet.

Motoren blev herefter demonteret og sendt til motorfabrikanten for videre undersøgelse.

Motordata

Model/Type: PW 306B, Pratt & Whitney Canada

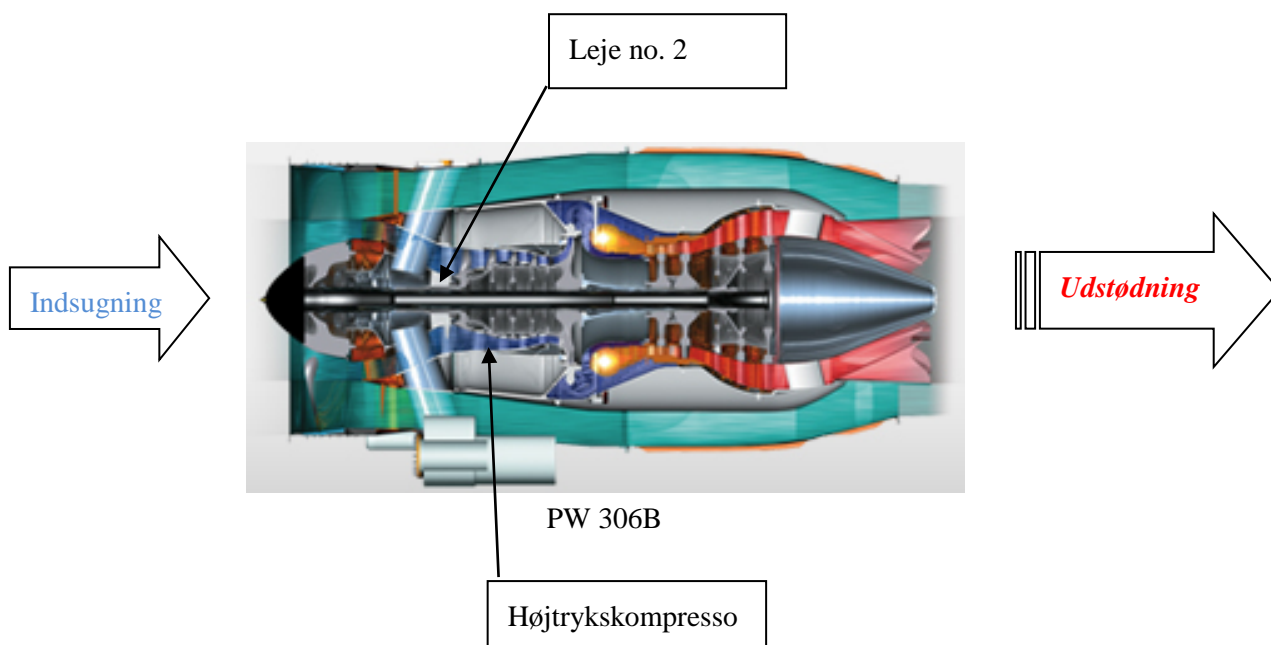
Engine S/N: CD 0086

Times / Cycles: TSN: 11300:50 hrs (Time since new)   CSN: 10558 (Cycles since new)

Last shop visit: 10 September 2004

Reason: HSI (Hot section inspection)

Ved adskillelsen af motoren blev det konstateret at kulpakningen (carbon seal) ved leje no. 2 var slidt og lettere beskadiget. Kulpakningens opgave var bl.a. at forhindre at olie og oliedampe skulle løbe ud i kompressordelen og dermed kontaminere kompressoren. En kontaminering af kompressoren med olie vil give røg og lugtgener i luftfartøjets cockpit og kabine og vil endvidere på sigt nedsætte motorens ydelse.

Slidt og beskadiget kulpakning (Carbon seal)

Havarikommissionens vurdering

Hændelser som denne hvor der opstår røg og lugtgener fra denne typemotor, har over en årrække været meget få på verdensplan og er den første hændelse i Danmark. Myndigheder og fabrikanten har ikke fundet anledning til at udføre modifikationer på motoren, og det er Havarikommissionens vurdering at denne hændelse var enkelstående.